Προγραμματισμός με τη γλώσσα python

<u>Alexandros Kanterakis (mailto:kantale@ics.forth.gr)</u> <u>kantale@ics.forth.gr</u> (mailto:kantale@ics.forth.gr)"

Διάλεξη 4η, 5 Νοεμβρίου 2019

Οι μέθοδοι split και join

Αν θέλουμε να "σπάσουμε" ένα string σε μία λίστα από πολλά string τότε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τη split

```
In [14]: "a+b+c".spli+('+')
Out[14]: ['a', 'b', 'c']
In [15]: "hello world" split(' ')
Out[15]: ['hello', 'world']
In [16]: "T like to move it move it" split('move')
Out[16]: ['I like to ', ' it ', ' it']
In [17]: a = '''
         ἄνδρα μοι ἔννεπε, μοῦσα, πολύτροπον, ὅς μάλα πολλὰ
         πλάγχθη, έπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσεν•
         πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω,
         πολλὰ δ΄ ὁ γ΄ ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὁν κατὰ θυμόν,
         άρνύμενος ήν τε ψυχήν καὶ νόστον ἑταίρων.
         άλλ' οὐδ' ὡς ἐτάρους ἐρρύσατο, ἰέμενός περ•
         αὐτῶν γὰρ σφετέρησιν ἀτασθαλίησιν ὁλοντο,
         νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς Ὑπερίονος Ἡελίοιο
         ήσθιον• αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
         a smlit('\n')
Out[17]: ['',
          'ἀνδρα μοι ἔννεπε, μοῦσα, πολύτροπον, ὀς μάλα πολλὰ',
          'πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἰερὸν πτολίεθρον ἔπερσεν.',
          'πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω,',
          'πολλὰ δ' ὁ γ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὅν κατὰ θυμόν,',
          'ἀρνύμενος ἡν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἑταίρων.',
          'άλλ' οὐδ' ὡς ἐτάρους ἐρρύσατο, ἰέμενός περ•',
          'αὐτῶν γὰρ σφετέρησιν ἀτασθαλίησιν ὁλοντο,',
          'νήπιοι, οἱ κατὰ βοῦς Ὑπερίονος Ἡελίοιο',
          'ήσθιον• αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.',
```

Aν η split δεν έχει κάποιο όρισμα, τότε αφαιρεί όλα τα κενά (και τα tabs και τα enters) μεταξύ των λέξεων σε ένα string:

```
In [19]: "hello world".snlit()
Out[19]: ['hello', 'world']
```

Η μέθοδος join κάνει το αντίθετο. Παίρνει μία λίστα από strings και τα εννώνει σε ένα string:

Η μέθοδος strip

Η μέθοδος strip αφαιρεί όλα τα κενά και τα "enter" από την αρχή και από το τέλος ενος string

Η μέθοδος enumerate

Η μέθοδος enumerate παίρνει μία λίστα και δημιουργεί μία άλλη λίστα η οποία περιέχει και τις θέσεις (indexes) και τα στοιχεία της πρώτης λίστας:

Dictionaries

Μέχρι στιγμής έχουμε μάθει τους παρακάτω τύπους μεταβλητών:

```
In [51]: a=0 # ακέραιοι
a=True # λογικοί
a="324234" # αλφαρηθμιτικά
a=5.6 # δεκαδικοί
a=[2 4 4] # listes
```

Τα dictionaries είναι ένα νέος τύπος μεταβλητής. Τα dictionaries έχουν δεδομένα με τη μορφή κλειδί --> τιμή. Κάθε κλειδί (key) είναι μοναδικό. Για παράδειγμα:

```
In [52]: a = {"mitsos": 50. "anna": 40}
In [53]: | nrint(a)
           {'mitsos': 50, 'anna': 40}
In [54]: a['mitsos']
Out[54]: 50
In [55]: a['anna']
Out[55]: 40
         Η keys επιστρέφει μία λίστα με όλα τα κλειδιά του dictionary
In [57]: a kevs()
Out[57]: dict keys(['mitsos', 'anna'])
         Η values επιστρέφει μία λίστα με όλες τις τιμές του dictionary
In [58]: a.values()
Out[58]: dict values([50, 40])
         Μπορούμε να προσθέσουμε ένα νέο ζευγάρι κλειδί,τιμή με τον εξής τρόπο:
In [59]: a["kitsos"] = 100
In [60]: | nrint (a)
           {'mitsos': 50, 'anna': 40, 'kitsos': 100}
         Το κλειδί μπορεί να είναι αριθμός, string και boolean και tuple. Ενώ το value μπορεί να είναι οτιδίποτε.
In [62]: a[123] = 0.1
          a[3.14] = "hello"
          a[False] = [1,2,3]
         a(4.7)1 = 4
In [63]: | nrint (a)
           {'mitsos': 50, 'anna': 40, 'kitsos': 100, 123: 0.1, 3.14: 'hello', False: [1,
           2, 3], (4, 7): 4}
In [64]: # Προσοχή! False == 0!
Out[64]: [1, 2, 3]
```

Το κλειδί ΔΕΝ μπορεί να είναι λίστα:

```
In [65]: a[[1.2.31] = 0
                                                     Traceback (most recent call last)
          TypeError
           <ipython-input-65-6cebb9942dfe> in <module>()
           ---> 1 a[[1,2,3]] = 0
          TypeError: unhashable type: 'list'
         Στη python μπορούμε να έχουμε dictionaries μέσα σε lists και lists μέσα σε dictionaries χωρίς κανένα
         περιορισμό
In [66]: d = {"a": {2:"a"}, 3: ["hello", False, []], 3.1: True}
           {'a': {2: 'a'}, 3: ['hello', False, []], 3.1: True}
         Μπορούμε να συνθέσουμε listes και dictionaries από άλλες listes και dictionaries:
In [67]: [d. d. d["a"]]
{2: 'a'}]
In [68]: {"a": d. "b": d(3)}
Out[68]: {'a': {'a': {2: 'a'}, 3: ['hello', False, []], 3.1: True},
          'b': ['hello', False, []]}
         Υπάρχει και το άδειο dictionary
In [69]: a = 11
         Η len επιστρέφει το πλήθος των εγγραφών που έχει ένα dictionary:
In [70]: | nerson = {"name": "alex". "age": 50. "occupation": "master"}
In [71]: len(person)
Out[71]: 3
In [72]: len({})
Out[72]: 0
         Μπορούμε να ελέγξουμε αν ένα κλειδί υπάρχει σε ένα dictionary
In [73]: "name" in person
Out[73]: True
In [74]: "alex" in person
Out[74]: False
```

Μπορούμε να ελέγξουμε αν μία τιμή υπάρχει σε dictionary:

```
In [75]: "alex" in person values()
Out[75]: True
```

Μπορούμε να κάνουμε επανάληψη σε όλα τα στοιχεία ενός dictionary:

Προσοχή! Μία ερώτηση είναι "με ποια σειρά επιτρέφονται τα ζευγάρια κλειδί-τιμή σε ένα dictionary?". Η απάντηση είναι τυχαία! Η python δεν κάνειε κάποια ιδιαίτερη προσπάθεια να διατηρήσει την σειρά των κλειδιών-τιμών. Ο λόγος που γίνεται αυτό είναι ταχύτητα και μνήμη. Το dictionary είναι μια δομή που βελτιστοποιεί τη ταχύτητα αποθήκευσης και ανάκλησης των εγγραφών. Έχει εξαιρετική επίδοση για εγγραφές πολλών εκατομυρίων (δοκιμάστε το!). Αν υλοποιούσε και ταξινόμηση των εγγραφών τότε θα έχανε σε ταχύτητα.

Παρόλα αυτά υπάρχει η δομή <u>OrderedDict (https://docs.python.org/3/library</u> /<u>collections.html#collections.OrderedDict</u>) η οποία υλοποιεί αυτή τη δυνατότητα. Η OrderedDict πρέπει να τη κάνει κάποιος <u>import</u> για να τη χρησιμοποιείσει. ΘΑ μάθουμε σε επόμενο μάθημα πως γίνεται αυτό.

ΠΡΟΣΟΧΗ 2!. Την ώρα που έγραφα τα παραπάνω διάβασα αυτό (https://stackoverflow.com/questions /39980323/dictionaries-are-ordered-in-python-3-6). Στη python 3.6 και μετά τα dictionaries είναι ταξινομημένα! Δεδομένου ότι αυτό ισχύει μόνο για κάποιες εκδόσεις και κάποιες υλοποιήσεις της python, θα σας πρότεινα (προς το παρόν) να είστε πολύ προσεκτικοί και ο κώδικας σας να είναι τέτοιος που να υποθέτει ότι τα dictionaries δεν είναι ταξινομημένα. το γράφει άλλωστε και στο documentation (https://docs.python.org/3.6/whatsnew/3.6.html#other-language-changes):

The order-preserving aspect of this new implementation is considered an implementation detail and should not be relied upon (this may change in the future,

Φαίνεται ότι στη παρούσα έκδοση όντως η σειρά των εγγραφών διατηρείται (η σειρά που μπήκαν στο dictionary):

```
In [78]: {"z":0. "k":0. "e":0. "f":0. "r": 0. "w":0. "l":0}.kevs()

Out[78]: dict_keys(['z', 'k', 'e', 'f', 'r', 'w', 'l'])
```

Όταν όμως έτρεξα το ίδιο σε μια παλιότερη python τότε η σειρά ήταν αλφαριθμητικά ταξινομημένη...

```
>>> {"z":0, "k":0, "e":0, "f":0, "r": 0, "w":0, "l":0}.keys()
['e', 'f', 'k', 'l', 'r', 'w', 'z']
```

Προσπέλαση στοιχείων σε dictionary

Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε πάνω από μια φορά το [][] ώστε να προσπελάσουμε κάποιο στοιχείο:

```
In [80]: person = {"name": "alex". "age": 50. "occupation": "master". "exper": ["nython". "
```

```
In [81]: nrint (nerson)
           {'name': 'alex', 'age': 50, 'occupation': 'master', 'exper': ['python', 'karate
In [82]: print (person('exper'1001)
          python
In [83]: print (person('exper')[11)
          karate
In [84]: nrint (nerson('exper'))
           ['python', 'karate']
In [85]: a = ["a". "h". {"name": "mitsos". "surnmae": "sdfsdfsdf"}]
In [86]: a[0]
Out[86]: 'a'
In [87]: all
Out[87]: 'b'
In [88]: ar21
Out[88]: {'name': 'mitsos', 'surnmae': 'sdfsdfsdf'}
In [89]: a[2]['name']
Out[89]: 'mitsos'
         Iteration σε ένα dictionary
         Έστω ένα list και ένα dictionary:
In [90]: a = [1,2,3]
         h = \{"a":1. "h":2. "c":3\}
         Μπορούμε να κάνουμε iterate (επανάληψη) σε ένα list ως εξής:
In [92]: for x in a:
             nrint (x)
           1
           2
           3
         Το ίδιο μπορούμε να κάνουμε και σε ένα dictionary:
In [93]: for x in b:
```

6 of 14 06/11/2019, 14:34

b 2 c 3

Μπορούμε όμως να πάρουμε τα ζευγάρια κλειδιά-τιμές του dictionary ως μία λίστα χρησιμοποιώντας την items ( )

```
In [94]: list(b items())
Out[94]: [('a', 1), ('b', 2), ('c', 3)]
```

Άρα όπως έχουμε δει και από πριν μπορούμε να κάνουμε iterate και να αναθέσουμε σε δύο μεταβλητές το κλειδί-τιμή κάθε μέλους του dictionary:

Dictionary Comprehension

Σε προηγούμενη διάλεξη είχαμε πει τα list comprehensions

Είχαμε πει ότι το παραπάνω είναι ισοδύναμο με:

Το ίδιο μπορύμε να κάνουμε και με τα dictionaries:

```
In [98]: { x:x*10 for x in range(1.10)}
Out[98]: {1: 10, 2: 20, 3: 30, 4: 40, 5: 50, 6: 60, 7: 70, 8: 80, 9: 90}
```

Αυτό είναι ισοδύναμο με:

```
In [99]: a={}
    for x in range(1,10):
        a[x] = x*10
        print (a)
        {1: 10, 2: 20, 3: 30, 4: 40, 5: 50, 6: 60, 7: 70, 8: 80, 9: 90}
```

Ένα άλλο παράδειγμα:

Σύνολα

Out[109]: {1, 2}

In [110]: b - a
Out[110]: {5, 6}

```
Η set είναι μία δομή δεδομένων που μοντελοποιεί ένα σύνολο. Κάθε στοιχείο σε ένα set μπορεί να υπάρχει
         μόνο μία φορά:
In [101]: set([1.2.3])
Out[101]: {1, 2, 3}
In [102]: set([1.2.3.21)
Out[102]: {1, 2, 3}
In [103]: a = set(['a','b', 'a'])
Out[103]: {'a', 'b'}
In [104]: 'b' in a
Out[104]: True
In [105]: set("Hello World!")
Out[105]: {' ', '!', 'H', 'W', 'd', 'e', 'l', 'o', 'r'}
         Η πράξη & μεταξύ δύο set μας επιστρέφει την τομή των συνόλων:
In [106]: a = set([1,2,3,4])
           b = set([3,4,5,6])
          a & b
Out[106]: {3, 4}
         Η πράξη | μεταξύ δύο set μας επιστρέφει την ένωση των συνόλων:
In [107]: a | b
Out[107]: {1, 2, 3, 4, 5, 6}
         Η πράξη - μεταξύ δύο σετ \alpha και \beta μας επιστρέφει τα στοιχεία της \alpha που δεν υπάρχουν στην \beta:
In [109]: a - b
```

```
In [111]: (a - b) & (b-a)
Out[111]: set()
```

Τα sets είναι ένας επιπλέον τύπος δεδομένων:

set comprehension

Όπως ακριβώς με τις λίστες και τα dictionaries, μπορούμε να έχουμε comprehensions και με τα sets:

```
In [114]: {x%4 for x in range(10)}
Out[114]: {0, 1, 2, 3}
```

Παραλειπόμενα

Όπως πάντα ξεκινάμε με κάποια παραλειπόμενα από τις προηγούμενες διαλέξεις

Το εκθετικό

Το εκθετικό στη python είναι ** και όχι ^:

```
In [413]: 2**2
Out[413]: 4
In [414]: 2^2
Out[414]: 0
```

To ^ ovoμάζεται bitwise XOR (https://en.wikipedia.org/wiki/Bitwise_operation#XOR)

shadowing

Στη python (σε αντίθεση με άλλες γλώσσες) μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ως ονόματα μεταβλητών, ονόματα συνερτήσεων της python. **Προσοχή** αποφύγετε να το κάνετε αυτό γιατί πολύ απλά, "χάνετε" τις συναρτήσεις αυτές!

```
In [415]: list(range(10))
Out[415]: [0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9]
In [416]: list = 5
```

Συναρτήσεις με προκαθορισμένα ορίσματα

Θυμόμαστε λίγο τις συναρτήσεις:

```
In [394]: def f():
    return 4

In [395]: f()
Out[395]: 4

In [396]: def f(a,b):
    return a+b

In [397]: f(1.2)
Out[397]: 3
```

Σε μία συνάρτηση μπορούμε να ορίσουμε μια προκαθορισμένη τιμή για κάποια παράμετρο:

```
In [398]: def f(a, b=2):
return a+b
```

Αν δώσουμε τιμή σε αυτή τη παράμετρο τότε η προκαθοριμένη τιμή αγνοείται:

```
In [400]: f(5.3)
Out[400]: 8
```

Αν όμως δεν δώσουμε τότε χρησιμοποιεί τη προκαθορισμένη τιμή:

```
In [401]: f(5) # Επιστοέωει 5+2
Out[401]: 7
```

Συναρτήσεις που επιστρέφουν παραπάνω από 1 τιμή

Στη python μία συνάρτηση μπορεί να επιστρέψει παραπάνω από μία τιμή:

```
In [402]: def f():
    return 1.2

In [403]: a,b = f()
    print (a)
    print (b)
    1
    2
```

Αν αποθηκεύσουμε σε μία μόνο μεταβλητή το αποτέλεσμα μίας συνάρτησης η οποία επιστρέφει παραπάνω από μία τιμές τότε αυτό που επιστρέφει είναι ένα tuple (θα το πούμε αμέσως μετά)

Tuples

Τα tuples είναι δομές δεδομένων που μοιάζουν με τη λίστα. Η διαφορά τους είναι ότι στα tuples δεν μπορούμε να αλλάξουμε μία τιμή. Αντί για αγκύλες ([1,2,3]) στα tuples χρησημοποιούμε παρενθέσεις ((1,2,3)).

Παρόλο που στα tuples δεν μπορώ να προσθέσω ή να αφαιρέσω ένα στοιχείο μπορώ να βάλω στοιχεία στις λίστες ή στα dictionaries που περιέχουν:

```
In [432]: a = (1,[4,5],10)
a[1].append(6)
print (a)
(1, [4, 5, 6], 10)
```

Sorting

Με την εντολή sorted μπορούμε να ταξινομήσουμε μία λίστα:

```
In [79]: a = [3.4.5.3.2.11

In [80]: sorted(a)
Out[80]: [1, 2, 3, 3, 4, 5]
```

Προσοχή! η sorted ΔΕΝ αλλάζει τη λίστα. Αποθηκεύει το αποτέλεσμα σε μία άλλη μεταβλητή:

```
In [81]: a
Out[81]: [3, 4, 5, 3, 2, 1]
In [82]: h = sorted(a)
In [83]: h
Out[83]: [1, 2, 3, 3, 4, 5]
         Μπορούμε να ταξινομήσουμε μόνο λίστες που έχουν τον ίδιο τύπο δεδομένων:
In [419]: sorted(["b", "a", "c"])
Out[419]: ['a', 'b', 'c']
In [88]: sorted(["h", "a", 100, "c"])
                                                        Traceback (most recent call last)
           <ipython-input-88-b245b7eeb5df> in <module>()
           ----> 1 sorted(["b", "a", 100, "c"])
           TypeError: '<' not supported between instances of 'int' and 'str'
         Μπορούμε να ταξινομήσουμε από το μεγαλύτερο προς το μικρότερο:
In [89]: sorted([3 4 5 2 3 4 5 2 11 reverse=True)
Out[89]: [5, 5, 4, 4, 3, 3, 2, 2, 1]
         Όπως και με τη min και τη max, αν αυτό που ταξινομούμε είναι λίστα από λίστες (ή tuple), τότε ελέγχει
         πρώτα το πρώτο στοιχείο της υπολίστας. Αν είναι ίσο, τότε ελέγχει το δεύτερο κτλ:
In [92]: a = [
              ["mitsos", 50],
              ['gianni', 40],
              ['gianni', 30]
          ]
Out[92]: [['gianni', 30], ['gianni', 40], ['mitsos', 50]]
         Στο παραπάνω παράδειγμα το ['gianni', 30] είναι μικρότερο από το ['gianni', 40]:
In [420]: ['gianni'. 301 < ['gianni'. 401
Out[420]: True
         Πολλές φορές θέλουμε να ταξινομήσουμε μία λίστα που περιέχει υπολίστες αλλά θέλουμε η ταξινόμηση να
         γίνει όχι με βάση το πρώτο στοιχείο αλλά με βάση μία δική μας συνάρτηση. Π.χ. Έστω η λίστα:
In [421]: a = [["gianni". 30. 20000]. ["mitsos". 50. 4000]. ["anna". 60. 100000]]
```

Ας υποθέσουμε ότι θέλουμε να ταξινομήσουμε τα στοιχεία της λίστας με βάση το τρίτο στοιχείο τους (20000, 4000, 100000). Προσέχτε ότι αν τρέξουμε τη sorted τότε δεν θα μας επιστρέψει αυτό που θέλουμε:

```
In [422]: sorted(a)
Out[422]: [['anna', 60, 100000], ['gianni', 30, 20000], ['mitsos', 50, 4000]]
```

Εμείς θέλουμε το στοιχείο που έχει το 4000 να βγει πρώτο μετά το στοιχείο που έχει το 20000 να βγει δεύτερο και το στοιχείο που έχει το 100000 να βγει τελευταίο.

Σε αυτή τη περίπτωση μπορούμε να φτιάξουμε μία συνάρτηση η οποία όταν παίρνει ως όρισμα κάποιο στοιχείο μιας λίστας να μας επιστρέφει την τιμή μέσω της οποίας θα γίνει η ταξινόμηση:

```
In [423]: def sort_according_to_this(x):
    return x[2]
```

Αν τώρα βάλω σε αυτή τη συνάρτηση ένα στοιχείο της λίστας θα μου επιστρέψει το τρίτο στοιχείο του, το οποίο είναι και αυτό που θέλω να βασιστεί η ταξινόμηση:

```
In [424]: sort according to this(a[0])

Out[424]: 20000

In [425]: sort according to this(a[1])

Out[425]: 4000

In [426]: sort according to this(a[2])

Out[426]: 100000
```

Τώρα μπορώ να περάσω ως όρισμα τη συνάρτηση sort_according_to_this στη sorted και να ταξινομήσει τη λίστα a με βάση το τρίτο στοιχείο του κάθε στοιχείου της:

```
In [427]: sorted(a, kev=sort according to this)
Out[427]: [['mitsos', 50, 4000], ['gianni', 30, 20000], ['anna', 60, 100000]]
```

Προσέχτε ότι τα τρίτα στοιχεία της λίστας είναι ταξινομημένα από το μικρότερο στο μεγαλύτερο. Το ίδιο μπορεί να γίνει με lambda function:

```
In [428]: sorted(a. kev=lambda x:x(21)
Out[428]: [['mitsos', 50, 4000], ['gianni', 30, 20000], ['anna', 60, 100000]]
```

Ένα άλλο παράδειγμα. Έστω η λίστα:

```
In [113]: a = ["heraklion". "patras". "thessaloniki". "athens"]
In [114]: sorted(a)
Out[114]: ['athens', 'heraklion', 'patras', 'thessaloniki']
```

Η παρακάτω εντολή ταξινομεί τη συνάρτηση με βάσει το μήκος των strings:

```
In [115]: sorted(a. kev=lambda x : len(x))
Out[115]: ['patras', 'athens', 'heraklion', 'thessaloniki']
```

Μπορεί να γραφεί ακόμα πιο σύντομα:

```
In [430]: sorted(a, kev=len)
Out[430]: [['gianni', 30, 20000], ['mitsos', 50, 4000], ['anna', 60, 100000]]
```